

REPUBLIC OF KOSOVO / REPUBLIC OF KOSOVO / REPUBLIC OF KOSOVO	
Qeveria e Kosovës / Vlada Kosova / Government of Kosovo	
Ministria e Financave / Ministarstvo za Finansije / Ministry of Finance	
Ministria e Tatimit / Poreska Administracija Kosovo / Tax Administration of Kosovo	
ARHIVA / ARCHIVE / ARCHIVE	
Br. Prot. / Prot. No. / Prot. No.	09-06-340
Data / Datum / Date	24.01.2019

Na osnovu člana 9. Osnovnog zakona br. 03/L-222 o poreskoj upravi i procedurama, koji je izmenjen i dopunjen Zakonom br. 04/L-102 i Zakonom br. 04/L-223, generalni direktor Poreske uprave Kosova, donosi:

JAVNU ODLUKU SA OBJAŠNENJEM Br. 01/2019

O PORESKOM TRETMANU UVOZA I SNABDEVANJA KADA IH FINANSIRA DIREKTNO EVROPSKA KOMISIJA

SVRHA

Svrha ove odluke sa objašnjenjima je da pojasni poreski tretman sa aspekte poreza na dodatu vrednost (u daljem tekstu: PDV) na uvoz i snabdevanja kada ih direktno finansira ili sufinansira Evropska komisija.

PODRUČJE PRIMENE

Ova Odluka o javnom objavljivanju odnosi se na lica koja su isključivo uključena u uvoz robe u skladu sa podstavom 2.1. člana 30. Zakona br. 05/L-037 o PDV-u kada ih finansira ili sufinansira direktno Evropska komisija, kao i domaća snabdevanja oslobođena PDV-a u skladu sa stavom 3.1. člana 33. Zakona br. 05/L-037 o PDV-u kada ih finansira ili sufinansira direktno Evropska komisija.

PRAVNA OSNOVA

Član 19. Ustava Republike Kosovo definiše:

„1. Međunarodni sporazumi koje je ratifikovala Republika Kosovo postaju deo unutrašnjeg pravnog sistema nakon njihovog objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Oni se direktno primenjuju, osim u slučajevima kada nisu samo-primenljivi i kada primena zahteva proglašenje zakona.

2. Ratifikovani međunarodni sporazumi i pravno obavezujuće norme međunarodnog prava imaju superiornost nad zakonima Republike Kosovo.”

Član 28, stav 1. i stav 2, tačka a), b) i i) Okvirnog sporazuma između Kosova * i Evropske komisije o aranžmanima za sprovođenje finansijske pomoći Unije za Kosovo u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć - Članstvo (IPA II), od 03.04.2015, definiše:

1. *Osim ako je drugačije predviđeno u Sektorskom sporazumu ili Sporazumu o finansiranju, porezi, carine i uvozne dažbine i takse i/ili naknade sa jednakim efektom nisu prihvatljivi u okviru IPA II. Ovo pravilo se primenjuje i na sufinansiranje koje osigurava korisnik IPA II i korisnici IPA II pomoći.*
2. *Primenjuju se sledeće odredbe:*
 - a. *Svakom uvozu ugovarača iz Unije biće dozvoljeno da uđe na Kosovo bez plaćanja carinskih ili uvoznih dažbina, poreza na dodatnu vrednost (PDV), akciza i drugih posebnih poreza na potrošnju ili bilo kog sličnog poreza, carina ili taksu koje imaju jednak efekat. Takvo izuzeće će se primenjivati samo na uvoz u vezi sa isporučenom robom i/ili pruženim uslugama i/ili radom koje su izvršili ugovarači iz Unije po ugovoru Unije. Kosovo će obezbediti da se dotični uvoz oslobodi od tačke ulaska za isporuku ugovarača iz Unije, kako to zahtevaju odredbe ugovora i za trenutnu upotrebu u skladu sa zahtevima za normalno sprovođenje ugovora, bez kašnjenja ili sporova oko poravnanja gore navedenih carina, poreza ili taksu;*
 - b. *Ugovarači Unije će biti oslobođeni PDV-a za svaku pruženu uslugu i/ili isporučenu robu i/ili radove izvršene na osnovu ugovora Unije. Isporučena roba ili pružene usluge ili radovi koje je izvršio ugovarač ugovaraču iz Unije takođe će biti oslobođeni PDV-a u meri u kojoj su povezani sa ciljevima i aktivnostima iz ugovora Unije;*
 - i. *Izraz „ugovor Unije“ označava bilo koji ugovor ili ugovor o dodeli granta, uključujući ugovore o podgrantovima/zajmovima i sporazume o delegiranju u okviru indirektnog upravljanja, preko kojih se aktivnost finansira u okviru IPA II, uključujući i sufinansiranje od strane korisnika IPA II ili korisnika IPA II pomoći koje potpisuje Evropska komisija ili korisnik IPA II ili korisnik granta. Izraz „ugovor Unije“ obuhvata i pružanje pomoći u okviru TAIEX-a i učešće u programima Unije, uključujući grantove primljene u okviru programa Unije i sufinansiranje takvih grantova;*

Član 30, stav 2, podstav 2.1. Zakona br. 05/L-037 o porezu na dodatu vrednost, predviđa:
„2. Posebna oslobađanja:

2.1. uvoz robe finansiran od prihoda donacija iz Budžeta ili preko Budžeta Kosova ili pod kontrolom nadležnih organa ili finansiran direktno iz ugovora za korist Ministarstva, lokalnih organa i drugih organa uređenih zakonom, od međunarodnih, međuvladinih organizacija i njihovih agencija, vlada, vladinih agencija, vladinih i nevladinih organizacija uz podršku humanitarnih i rekonstrukcionih programa i drugih projekata uključujući projekat za Evropske Integracije na Kosovu; “

Član 33, stav 3, podstav 3.1 Zakona br. 05/L-037 o porezu na dodatu vrednost, predviđa:
„3. Posebna oslobađanja:

3.1. isporuka robe i pružanje usluga finansirani od prihoda donacija iz Budžeta ili preko Budžeta Kosova ili pod kontrolom nadležnih organa ili finansiran direktno iz ugovora za korist Ministarstva, lokalnih organa i drugih organa uređenih zakonom, od međunarodnih, međuvladinih organizacija i njihovih agencija, vlada, vladinih agencija, vladinih i nevladinih organizacija uz podršku humanitarnih i rekonstrukcionih programa i drugih projekata uključujući projekat za Evropske Integracije na Kosovu;“

Član 40. Zakona br. 05/L-037 o porezu na dodatu vrednost, odnosno član 59, stav 3 Administrativnog uputstva br. 03/2015 za sprovođenje Zakona br. 05/L-037 o PDV-u, definiše zahteve za nadoknadu troškova za izvođače Evropske komisije, kao što je navedeno:

„3. Zahtev za nadoknadu troškova za izvođače radova Evropske komisije:

3.1. Bez obzira na stav 2. ovog člana, poreski obveznik ima pravo da podnese zahtev za povraćaj PDV-a na mesečnoj osnovi za odbitak PDV-a koji se odnosi na isporuke koje direktno finansira Evropska komisija, u skladu sa podstavom 3.1. člana 33. Zakona, bez obzira na iznos PDV-a.

3.2. PUK je dužan da razmotri zahteve za nadoknadu PDV-a u skladu sa podstavom 3.1 ovog člana, u roku od 30 dana od prijema.

3.3. Prijava se smatra važećom, pod uslovom da su ispunjeni uslovi iz stava 2, podstavova 2.2 i 2.4 ovog člana.

3.4. Poreski obveznici koji nisu osnovani na Kosovu, ali su osnovani u državi članici EU ili u bilo kojoj zemlji potpisnici IPA sporazuma (bez Kosova) ne moraju biti registrovani za poslovne svrhe na Kosovu, na osnovu člana 26, stav 2, Odeljak c, IPA sporazuma za isporuke koje direktno finansira Evropska komisija (ugovarač iz EZ). Međutim, ova lica će, po kosovskom poreskom zakonodavstvu, biti obavezna da plaćaju druge poreze, neophodne za dobijanje identifikacionog broja kako bi imali mogućnost plaćanja poreza na Kosovu“

OSLOBAĐANJE OD PDV-a

Prema članu 19 Ustava, ratifikovani međunarodni ugovori Republike Kosovo imaju superiornost nad zakonima Republike Kosovo. Shodno tome, Okvirni sporazum između Kosova* i Evropske komisije o aranžmanima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Kosovu u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA II), koji je ratifikovao predsednik Kosova 2015, spada u delokrug člana 19. Ustava. Dakle, ovaj sporazum, u skladu sa Ustavom, je sastavni deo unutrašnjeg pravnog sistema Kosova i ima superiornost nad kosovskim zakonima.

U skladu sa članom 28. stav 2. tačka a) Okvirnog sporazuma IPA II, pri uvozu robe, sva roba uvezena od ugovarača iz Evropske unije oslobođena je plaćanja PDV-a prema ugovoru Evropske unije. Takođe, na osnovu člana 28, stav 2, tačka b) Okvirnog sporazuma za IPA II, prilikom isporuke robe/usluga unutar zemlje, sve isporuke (kupovine) od izvođača iz Evropske unije biće oslobođene PDV-a prema Ugovoru.

Takođe, na osnovu člana 28, stav 2, tačka (i) Okvirnog sporazuma IPA II, ugovori Evropske unije u okviru Okvirnog sporazuma IPA II biće oslobođeni od PDV-a bez obzira da li je u potpunosti finansirana ili delimično sufinansirana od strane Evropske unije, pod uslovom da nije drugačije uređeno bilo kojim sektorskim sporazumom ili sporazumom o finansiranju. Prema tome, oslobađanje se jednako odnosi na sve projekte koji proizlaze iz ovih ugovora i koji će biti potpisani od strane Evropske komisije ili korisnika IPA II (Kosovo) ili korisnika IPA II ili primalaca IPA II pomoći koji mogu biti: javna, vladina, nevladina ili privatna lica.

Uvoz robe, kao i kupovina robe/usluga unutar zemlje, koji su izvođači iz Evropske unije sklopili u okviru Ugovora o Evropskoj uniji, oslobođeni su PDV-a.

Da bi se oslobodio PDV-a, uvoznik/kupac (izvođač iz Evropske komisije) mora putem ugovora o finansiranju/sufinansiranju ili bilo kojeg drugog dokumenta dokazati da je uvezena roba ili roba/usluga kupljena u zemlji u skladu sa ugovorom Unije.

U slučajevima kada kupac dokaže da je uvoz robe obavljen sredstvima koja se finansiraju ili sufinansiraju prema ugovoru sa Evropskom unijom, Carina Kosova će proceniti i dozvoliti uvoz bez PDV-a. Isto tako, u slučajevima kupovine robe/usluga unutar zemlje, kada je kupac obezbedio dokaz da je kupovina robe/usluga izvršena kako je definisano u Ugovoru Evropske unije, isporuka se vrši bez označavanja PDV-a u fakturi pozivanjem na član 33. stav 3. podstav 3.1 Zakona br. 05/L-037 o PDV-u.

U slučajevima kada dokazi uvoznika/kupca (ugovarača iz Evropske komisije) da se uvoz robe kao i kupovina robe/usluga u zemlji vrši sredstvima koja finansira ili sufinansira Evropska komisija, nisu obezbeđeni, tada će se uvoz/nabavka vršiti sa PDV-om.

U slučajevima kada se ugovarač Evropske komisije, za kupovinu predviđenu ugovorom Evropske unije, naplaćuje PDV i na uvoz ili čak na domaće kupovine, ugovarač Evropske komisije ima pravo zahteva povraćaja PDV-a od PUK-a

POVRAĆJ PDV-A

Lice koje je ugovarač Evropske komisije i kojem je naplaćen PDV za uvoz predviđen Ugovorom Evropske unije o uvozu od strane Carine Kosova ili čak na domaće nabavke od strane dobavljača koji su PDV deklaranti, ima pravo na mesečnoj osnovi da traži povraćaj PDV-a od PUK-a.

Da bi se zatražio povraćaj PDV-a koji se naplaćuje u slučaju uvoza/kupovine, ugovarač Evropske komisije mora biti prethodno registrovan za PDV.

Zahtev za povraćaj se smatra valjanim ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- Ispunjene su sve važeće carinske i PDV odredbe
- Sve prijave PDV-a i druge poreske prijave su dostavljene za sve prošle periode;
- Posedovanje dovoljne dokumentacije za validaciju zahteva za povraćaj
- Zahtev za nadoknadu je podnesen u zakonskom roku.

PUK je obavezan da razmotri zahteve za povraćaj PDV-a ugovarača Evropske komisije u roku od 30 dana od dana njihovog prijema.

Oporezivo lice u vezi sa zahtevom za povraćaj PDV-a mora posedovati sledeće dokaze:

- Sve račune za kupovinu;
- Sve prihode od prodaje;
- Svu carinsku dokumentaciju kao i prateće fakture kupovine;
- Poreske izveštaje za sve vrste potrebnih poreza;
- Sve investicione projekte;
- Sve ostale relevantne dokumente.

PRAVO NA ODBIJANJE ULAZNOG PDV-A

Član 36, stav 3, podstav 3.2 Zakona br. 0 /L-037 o PDV-u predviđa pravo na odbitak ulaznog PDV-a dok se ta roba i usluge koriste za svrhe transakcija oslobođenih na osnovu Poglavlja XII.

POSTUPCI REGISTRACIJE PDV-A I POREZA NA DOHODAK

Oporeziva lica koja nisu osnovana na Kosovu, ali su osnovana u državi članici EU ili drugoj zemlji koja je podobna u skladu sa IPA (bez Kosova) ne moraju biti registrovana za poslovne svrhe na Kosovu u skladu sa članom 28, stav 2, tačka d) IPA sporazuma za nabavke koje direktno finansira EK (ugovarač EK-a). Međutim, ako su ta lica prema Kosovskom poreskom zakonodavstvu obavezna da plaćaju druge poreze, od njih se zahteva da imaju fiskalni broj PUK-a koji im omogućava da plate porez na Kosovu. Dodatno, moraju imati i fiskalni broj kako bi se sproveli posebni planovi za mesečni povraćaj uplaćenog iznosa bez obzira na iznos PDV kredita. Ostala poreska lica podležu svim procedurama registracije preduzeća koje su utvrđene u skladu sa važećim zakonima na Kosovu.

IZDAVANJE FAKTURA OD STRANE PORESKOG OBVEZNIKA KOJI VRŠI IZUZETE NABAVKE

Poreski obveznik vrši izuzetu nabavku u skladu sa članom 33. stav 3. Zakona br. 05/L-037 o PDV-u izdaje fakturu u skladu sa uobičajenim pravilima za izdavanje faktura.

Poreski obveznik, koje ne naplaćuje PDV na ove fakture, dužan je da navede razlog izuzeća. Stoga, kada se izdaje faktura, dobavljač na fakturi mora navesti sledeći tekst: „Nabavka je izuzeta na osnovu (navesti relevantnu odredbu zakona)". Upućuje se na ugovor ili slično, na osnovu kojeg se obavlja nabavka.

UGOVARAČI I PODUGOVARAČI

Ugovarači:

Ugovarač Evropske komisije treba da bude fizičko lice za neposlovne delatnosti, fizičko poslovno lice, pravno lice ili druga organizacija koja je direktno zaključila ugovor o finansiranju ili sufinansiranju od strane Evropske komisije.

Ugovarač Evropske komisije, koji je oslobođen PDV-a, dokazuje putem ugovora o finansiranju ili bilo kojeg drugog dokumenta da je uvezena roba ili roba/usluge kupljena u zemlji u skladu sa ugovorom Evropske unije.

Podugovarači:

Za potrebe ove Javno odluke sa objašnjenjem, „Podugovarač“ ili dobavljač ugovarača smatraće se svakom osobom koja nije ugovarač Evropske Komisije i njegov ugovarač.

Evropski ugovarač podugovarača treba da bude fizičko lice za neposlovne delatnosti, fizičko poslovno lice, pravno lice ili druga organizacija koja pruža robu/usluge ugovaraču Evropske komisije.

Dobavljači ili podugovarači ugovarača (PDV deklarant), koji vrše izuzete nabavke za ugovarača Evropske komisije, ne podležu posebnim izuzećima već primenjuju redovnu šemu PDV-a. Kupovine koje obavljaju biće naplaćene sa uračunatim PDV-om ako su kupovine izvršene od strane poreskog obveznika - PDV deklaranta, i ukoliko je roba/usluga oporeziva isporuka.

Nabavke (prodaja od strane podugovarača) koje će biti izvršene za ugovarača Evropske komisije, gde je kupac obezbedio dokaze da je kupovina robe/usluga izvršena na način definisan u Ugovoru Evropske unije, vrše se bez označavanja PDV-a u fakturi koja upućuje na član 33. stav 3 podstav 3.1 Zakona br. 05/L-037 o PDV-u.

U skladu sa opštim pravilima, podugovarači Evropske komisije vrše odbitak ulaznog PDV-a, a za iznos preostalog pretplaćenog PDV-a imaju pravo na povraćaj sredstava ako ispunjavaju kriterijume iz člana 40. Zakona o PDV-u, kao i kriterijume navedene u članu 59. stav 1. i 2. Administrativnog uputstva br. 03/2015 za sprovođenje Zakona o PDV-u.

STUPANJE NA SNAGU

Ova javna objašnjenja stupaju na snagu na dan potpisivanja od strane generalnog direktora PUK-a i kao takva stavljaју van snage Javnu odluku br. 03/2013 od dana 04.11.2013.

Datum: 24/01/2019
Priština,

B. Shala
Zyra Qendrore
Generalni direktor PUK-a

